

Rzadkie rośliny naczyniowe we florze spontanicznej terenów kolejowych Polesia Zachodniego

MAŁGORZATA WRZESIEŃ

WRZESIEŃ, M. 2012. Rare vascular plants in the railway areas of Polesie Zachodnie region (E Poland). *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 19(1): 19–27. Kraków. PL ISSN 1640-629X.

ABSTRACT: The paper present localities of 112 rare and interesting species of vascular plants from the railway areas of the Polesie Zachodnie region (E Poland). The occurrence of the following species is particularly noteworthy: *Acroptilon repens*, *Aegilops cylindrica*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Calamintha sylvatica*, *Cephalanthera rubra*, *Geranium pyrenaicum*, *G. sibiricum*, *Lepidium perfoliatum*, *Linaria repens*, *Petrorhagia prolifera* and *Vicia lathyroides*. They are distributed in the same way along the working and out of operation narrow-, standard-, and broad-gauge lines of the whole region.

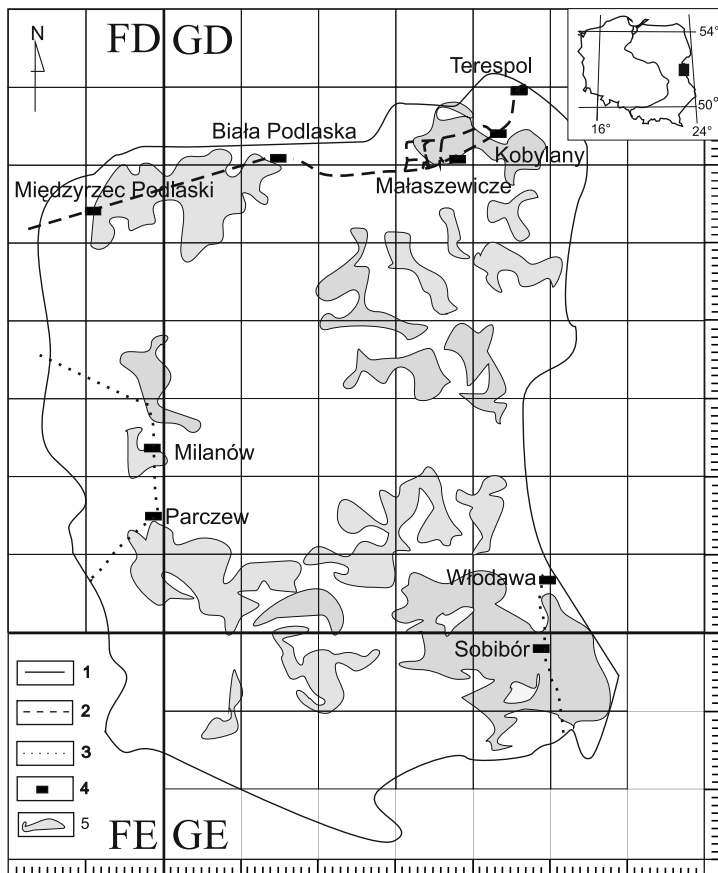
KEY WORDS: rare species, distribution, Polesie Zachodnie region, railway areas

M. Wrzesień, Zakład Geobotaniki, Instytut Biologii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, ul. Akademicka 19, 20-033 Lublin, Polska; e-mail: mseptember@tlen.pl

WSTĘP

Informacje o rozmieszczeniu rzadkich gatunków roślin naczyniowych na obszarze Polesia Zachodniego pochodzą z lat 2007–2010, kiedy prowadzono badania nad florą spontaniczną siedlisk terenów kolejowych tej części Polski.

Region ten pod względem geobotanicznym znajduje się w krainie Polesie Lubelskie, która wchodzi w skład poddziału Pas Wielkich Dolin (SZAFER 1972). Według fizyczno-geograficznej regionalizacji Polski (KONDRACKI 2002) mieści się on w makroregionie Polesie Zachodnie w podprovincji Polesie. Stanowi płaską równinę, leżącą w dorzeczu Prypeci i Bugu. Mozaikowa kompozycja powierzchni leśnych, torfowiskowych, łąkowych, wodnych i polnych składa się na wielką różnorodność biologiczną i krajobrazową tego regionu. W części północnej przecina go Kolej Warszawsko-Terespolska, łącząca Warszawę z Terespolem, która stanowi fragment międzynarodowej linii E20, będącej częścią II Paneuropejskiego Korytarza Transportowego Zachód – Wschód łączącego Berlin z Moskwą. Ma ona tory o rozstawie europejskim i „szerokim” umożliwiającym wjazd do portu przeładunkowego w Małaszewiczach wagonów kolei WNP. Znajduje się tu kilka ważnych stacji kolejowych obsługujących ruch pasażerski i towarowy o zasięgu krajowym i międzynarodowym

Ryc. 1. Położenie terenu badań na tle kwadratów siatki ATPOL: 1 – granica regionu, 2 – czynne linie kolejowe, 3 – linie wyłączone z eksploatacji, 4 – stacje kolejowe, 5 – lasy

Fig. 1. Location of the study area on the background of the ATPOL grid: 1 – borders of the region, 2 – working railway areas, 3 – closed railway areas, 4 – railway stations, 5 – forests

– Małaszewicze, Terespol, Chotyłów, Kobyłany i Biała Podlaska. Pozostałe traktacje, Lublin – Łuków oraz Chełm – Włodawa, usytuowane skrajnie w zachodniej i wschodniej części regionu, z powodu małego popytu na usługi przewozowe i złego stanu torowisk zostały wyłączone z eksploatacji odpowiednio w 2000 i 2002 r. (Ryc. 1).

Linie zamknięte i intensywnie użytkowane pozostają jednak tworcami antropogenicznymi przecinającymi różne typy krajobrazów naturalnych i seminaturalnych. To struktury będące dla jednych gatunków sztucznymi korytarzami ekologicznymi umożliwiającymi przemieszczanie się, jednak dla gatunków o małych zdolnościach dyspersyjnych, wymagających specyficznych siedlisk stanowią barierę nie do przebycia.

Lista 112 zamieszczonych w pracy gatunków obejmuje taksony rzadkie, zagrożone, ekspansywne oraz gatunki, których stanowiska wypełniają luki w „Atlasie rozmieszczenia roślin...”, (ZAJĄC & ZAJĄC 2001). Niniejsza praca prezentuje nowe stanowiska oraz potwierdza istnienie podawanych wcześniej przez ĆWIKLIŃSKIEGO (1984) i WRZESIEŃ (2009).

WYKAZ GATUNKÓW

Gatunki ułożono w porządku alfabetycznym według nomenklatury przyjętej za MIRKIEM i in. (2002). Przy opisie uwzględniono grupę geograficzno-historyczną (ZAJĄC 1979; TOKARSKA-GUZIĆ 2002), numery kwadratów (ATPOL 1 km × 1 km), w których odnotowano gatunek (ZAJĄC 1978), lokalizacje stanowisk.

Skróty i symbole używane w tekście: !! – gatunek notowany po raz pierwszy w regionie, ! – posiada pojedyncze stanowiska, * – występuje w rozproszenu, not. – wymieniany przez ĆWIKLIŃSKIEGO (1984) z danej miejscowości, bez podania bliższej lokalizacji.

* *Achillea ptarmica* – Apofit. Sokule (GD40/20). Kilka okazów na zboczu nasypu kolejowego

! *Acroptilon repens* – Efemerofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/59) not., Kobylany (GD34/53). Na obu stanowiskach licznie, zwarte płyty na obrzeżach torów kolejowych.

! *Aegilops cylindrica* – Epekofit. Terespol (GD34/05). Kilka okazów na torowisku kolejowym.

* *Alyssum alyssoides* – Apofit. Kobylany (GD34/56), Małaszewicze (GD34/71), Lasy Nadleśnictwa Sobibór (GD94/79, 89), Stulno (GE05/50, 51), Torowiska kolejowe i ich obrzeża, pojedynczo w rozproszenu.

* *Amaranthus albus* – Epekofit. Terespol (GD34/05) not., Kobylany (GD34/53), Małaszewicze (GD33/89, GD34/71), Chotyłów (GD42/19) not. Licznie na torowiskach i międzytorzach.

! *Amaranthus chlorostachys* – Epekofit. Kobylany (GD34/53). Kilkanaście okazów. Gruzowisko na obrzeżach torowiska kolejowego.

!! *Ambrosia artemisiifolia* – Epekofit. Małaszewicze (GD33/79, GD34/71), Kobylany (GD34/60), Terespol (GD34/05). Zwarte płyty na torowiskach kolejowych i międzytorzach.

! *Anthemis ruthenica* – Epekofit. Sitno (FD49/44, 46), Sokule (GD40/20, 21), Biała Podlaska (GD31/96), Chotyłów (GD42/19). Pojedynczo lub w luźnych skupiskach na obrzeżach torów kolejowych.

! *Anthemis tinctoria* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD49/51), Biała Podlaska (GD31/96), Małaszewicze (GD33/89), Terespol (GD34/05), Chotyłów (GD42/18, 19). Pojedyncze kępy na obrzeżach torów kolejowych.

! *Anthranthum aristatum* – Epekofit. Bezwola (FD 69/93), Milanów (FD79/68), Parczew (FD89/29). Zbocza nasypów, obrzeża torów kolejowych, torowiska, w rozproszenu.

! *Arabis glabra* – Apofit. Lasy Nadleśnictwa Sobibór (GE04/18, GE05/60), Stulno (GE05/91, GE15/02). Obrzeża torów kolejowych, pojedynczo.

! *Arabis hirsuta* – Apofit. Lasy Nadleśnictwa Sobibór (GD94/99), Stulno (GE05/91). Obrzeża torów kolejowych, pojedynczo.

!! *Artemisia abrotanum* – Ergazjofigofit. Kobylany (GD34/53). Międzytorze, zwarty płat na odcinku ok. 100 m.

! *Artemisia austriaca* – Epekofit. Międzyrzec Podlaski (FD49/51), Sitno (FD49/45), Biała Podlaska (GD31/94) not., Kobylany (GD35/54). Zwarte płyty na międzytorzach i obrzeżach torowisk kolejowych.

! *Artemisia verlotiorum* – Efemerofit. Terespol (GD34/05) not., Kobylany (GD34/44, GD34/53), Małaszewicze (GD34/71). Zbocza nasypów, obrzeża torowisk kolejowych. Stanowiska bardzo zasobne, zwarte płyty do 100 m².

! *Asparagus officinalis* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/68, FD49/51, FD49/52), Gródek (FD99/02), Sokule (GD40/21), Małaszewicze (GD33/89), Terespol (GD34/05), Żalutyń (GD41/07, 17), Chotyłów (GD42/19), Zbocza nasypów kolejowych, pojedynczo.

! *Asperugo procumbens* – Archeofit. Parczew (FD89/48), Kobylany (GD34/53). Torowiska kolejowe i międzytorza, po kilkanaście okazów.

! *Atriplex nitens* – Archeofit. Stulno (GE05/70), Terespol (GD34/15, 06), Kobylany (GD34/53). Obrzeża torów kolejowych, zwarte płyty.

! *Atriplex tatarica* – Epekofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/59, FD49/50), Biała Podlaska (GD31/97, 98) not., Lachówka Duża (GD33/91, 92), Małaszewicze (GD33/88, 89, 98, GD34/70, 71, 62), Kobylany

(GD34/53), Terespol (GD34/06, 14, 24), Porosiuki (GD40/08, 09), Perkowice (GD42/14), Ogrodniki (GD42/12), Chotyłów (GD42/19) not., Kolonia Piszczac (GD43/05,06). Torowiska kolejowe i międzytorza, licznie w luźnym zwarciu.

!! *Bromus carinatus* – Agriofit. Rzadko. Obrzeża torów kolejowych, torowiska, po kilkanaście okazów (por. WRZESIEŃ 2009).

!! *Bromus japonicus* – Epekofit. Często. Torowiska kolejowe i ich obrzeża, wszędzie licznie (por. WRZESIEŃ 2009).

!! *Bromus squarrosus* – Epekofit. Rzadko. Torowiska kolejowe i ich obrzeża, po kilkanaście okazów w rozproszeniu (por. WRZESIEŃ 2009).

!! *Bromus sterilis* – Archeofit. Często. Torowiska kolejowe i ich obrzeża, licznie w rozproszeniu (por. WRZESIEŃ 2009).

* *Bryonia alba* – Agriofit. Terespol (GD34/15, 25). Piaszczysto-glinaste obrzeże torowiska kolejowego.

!! *Calamintha sylvatica* – Efemerofit. Kobylany (GD34/53), Kolonia Piszczac (GD43/02). Torowiska kolejowe, obrzeża, kilkadziesiąt okazów.

* *Camelina microcarpa* subsp. *sylvestris* – Archeofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/68), Sitno (FD49/44, 45), Gródek (FD99/22), Biała Podlaska (GD31/92), Małaszewicze (GD33/97, 98), Terespol (GD34/05), Kobylany (GD34/54), Chotyłów (GD42/19). Torowiska, zbocza nasypów kolejowych, pojedynczo, w rozproszeniu.

!! *Camelina sativa* – Archeofit. Biała Podlaska (GD31/96). Nieczynne torowisko, kilka okazów w rozproszeniu.

* *Campanula cervicaria* – Apofit. Sitno (FD49/44, 45), Kolonia Piszczac (GD33/93). Zbocza nasypów kolejowych, po kilka okazów w rozproszeniu.

! *Carlina intermedia* – Apofit. Wólka Dobryńska (GD33/69). Obrzeże toru kolejowego, kilka okazów w rozproszeniu

!! *Centaurea diffusa* – Epekofit. Sobibór (GE04/09, 19), Sitno (FD49/37), Biała Podlaska (GD31/97), Małaszewicze (GD33/97), Porosiuki (GD41/01). Torowiska kolejowe, w rozproszeniu.

!! *Centaurea micranthos* – Epekofit. Międzyrzec Podlaski (FD49/50), Biała Podlaska (GD31/95). Zwarte płaty na obrzeżach torowisk kolejowych.

! *Cephalanthera rubra* – Apofit. Lasy Sobiborskie (GE05/60, 70). Kilkanaście okazów na torowisku i zboczach nasypów.

* *Chaenorhinum minus* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/68, FD48/59, FD49/50, 51), Biała Podlaska (GD31/93, 94), Małaszewicze (GD33/98), Polatycze (GD34/44), Kobylany (GD34/62), Chotyłów (GD42/19), Sobibór (GE04/09). Torowiska kolejowe i ich obrzeża, w rozproszeniu.

* *Chondrilla juncea* – Apofit. Kobylany (GD34/62), Małaszewicze (GD33/79, 88, GD34/70) not., Terespol (GD34/15), Lasy Sobiborskie (GD94/79, GE04/09, 19, GE05/50, 60, 81, 91). Obrzeża torowisk, bocznic kolejowe, w rozproszeniu.

* *Digitalis grandiflora* – Apofit. Sitno (FD49/43, 44), Zalutyń (GD42/16, 17), Kolonia Piszczac (GD33/93), Borowe (GD43/90), Lasy Sobiborskie (GE04/39, 49, GE05/50, 60, 81, 91), Stulno (GE15/02). Pojedynczo na obrzeżach torowisk kolejowych.

!! *Dipsacus sylvestris* – Apofit. Gródek (FD89/84), Kolonia Piszczac (GD33/93). Pojedyncze okazy na obrzeżach torowisk kolejowych.

!! *Echinops sphaerocephalus* – Epekofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/68), Biała Podlaska (GD31/95). Gruzowiska na obrzeżach torowisk kolejowych, luźne skupiska.

!! *Elymus hispidus* subsp. *hispidus* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD4868, FD49/51), Królewski Dwór (FD89/08), Biała Podlaska (GD31/95), Porosiuki (GD40/09), Lasy Sobiborskie (GD94/79, GE0409, 19). Zwarte łąny na obrzeżach torowisk i zboczach nasypów kolejowych.

!! *Epilobium adnatum* – Apofit. Lachówka Duża (GD33/63, 73), Podświetków (GD33/81), Kolonia Piszczac (GD33/93). Torowiska kolejowe, po kilka okazów w rozproszeniu.

! *Epilobium ciliatum* – Epekofit. Międzyrzec Podlaski (FD49/51), Sokule (GD40/22), Podsetków (GD33/81), Kolonia Piszczac (GD43/90), Lachówka Duża (GD33/72), Zapopław (GD33/86). Torowiska kolejowe, obrzeża, pojedynczo.

* *Epipactis helleborinae* – Apofit. Wólka Dobryńska (GD33/64, 57, 58, 59), Kolonia Piszczac (GD33/93), Grabówka (GD33/95), Kobylany (GD34/53), Zapopław (GD33/95), Porosiuki (GD41/00), Lasy Sobiborskie (GD94/78, 99, GE04/29, 39, 49, GE05/50, 60, 70, 91), Stulno (GE15/02). Torowiska, obrzeża, zbocza nasypów kolejowych. Pojedynczo lub w znacznym zagęszczeniu, po kilkanaście okazów na stanowisku.

!! *Equisetum ramosissimum* – Apofit. Wólka Dobryńska (GD33/64), Małaszewicze (GD33/98), Sitno (GD40/45), Włodawa (GD99/38), Stulno (GE05/91). Torowiska kolejowe, po kilkanaście okazów w luźnych skupiskach.

!! *Eragrostis albensis* – Agriofit. Parczew (FD89/67), Kolonia Piszczac (GD33/93), Terespol (GD34/15). Perony i obrzeża torowisk kolejowych, po kilkanaście okazów.

! *Eryngium planum* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/68, 59, FD49/50), Gródek (FD89/84), Wólka Dobryńska (GD33/64, 58, 59), Podsetków (GD33/81), Kolonia Piszczac (GD33/93), Terespol (GD34/05, 15, 25), Kobylany (GD34/53, 44), Chotyłów (GD42/18). Obrzeża torowisk i zbocza nasypów kolejowych, po kilka okazów.

!! *Erysimum hieraciifolium* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/68, FD48/59, FD49/50, 51), Parczew (FD89/57), Gródek (FD89/84), Biała Podlaska (GD31/93, 94), Podsetków (GD33/81), Wólka Dobryńska (GD33/64, 58, 59), Małaszewicze (GD33/79, 88, 97, GD34/70), Terespol (GD34/15), Kobylany (GD34/53, 62), Chotyłów (GD42/19), Kolonia Piszczac (GD43/90), Włodawa (GD99/38), Sobibór (GE04/09), Stulno (GE05/91). Torowiska kolejowe i ich obrzeża, pojedynczo lub po kilkanaście okazów w rozproszeniu.

!! *Erysimum marschallianum* – Epekofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/59), Bezwola (FD69/93), Gródek (FD89/84), Biała Podlaska (GD31/94), Małaszewicze (GD33/89), Kolonia Piszczac (GD43/03). Torowiska kolejowe, po kilka okazów na stanowisku.

!! *Euphorbia virgultosa* – Apofit. Gródek (FD89/93, 84), Parczew (FD89/56, 57), Małaszewicze (GD33/88), Terespol (GD34/05), Ogrodniki (GD42/10). Zbocza nasypów, międzytorza, zwarte kępy.

!! *Falcaria vulgaris* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/59, 68, FD49/50), Wólka Dobryńska (GD33/64, 59), Kolonia Piszczac (GD33/91), Terespol (GD34/25). Obrzeża torowisk kolejowych, po kilka okazów.

* *Festuca arundinacea* – Apofit. Kolonia Piszczac (GD43/03, GD32/92, 93), Zapopław (GD33/85), Popiel (GD43/05). Zbocze nasypu kolejowego, po kilka kęp.

!! *Festuca rupicola* – Apofit. Milanów (FD79/68), Gródek (FD89/93, 84), Lasy Sobiborskie (GD94/99, 89, 79, GE05/50, 60). Piaszczyste obrzeża torowisk kolejowych.

! *Festuca trachyphylla* – Apofit. Sitno (FD49/45), Bezwola (FD69/93), Porosiuki (GD41/00), Biała Podlaska (GD31/91), Ogrodniki (GD42/13), Kolonia Piszczac (GD43/01), Wólka Dobryńska (GD34/50, 51). Piaszczyste obrzeża torowisk kolejowych.

* *Galeopsis angustifolia* – Apofit. Królewski Dwór (FD79/88), Małaszewicze (GD33/97, 88, 89, GD34/70, 61, 62), Kobylany (GD34/53, 54), Chotyłów (GD42/19, GD43/10), Kolonia Piszczac (GD43/12, GD33/93), Lasy Sobiborskie (GE09/09, 19), Stulno (GE05/91). Torowiska kolejowe i międzytorza, licznie.

! *Genista germanica* – Apofit. Porosiuki (GD40/09). Kilka okazów na zboczu nasypu kolejowego.

!! *Geranium molle* – Archeofit. Biała Podlaska (GD31/96, 97). Kilkadziesiąt okazów na boczniczy kolejowej.

!! *Geranium pyrenaicum* – Epekofit. Biała Podlaska (GD31/96, 97), Porosiuki (GD41/00). Torowiska kolejowe, kilkadziesiąt okazów w rozproszeniu.

!! *Geranium sibiricum* – Epekofit. Milanów (FD79/93), Gródek (FD99/94), Biała Podlaska (GD31/94, 95, 96, 97), Lachówka (GD33/71, 72, 73), Wólka Dobryńska (GD33/67, 69), Kolonia Piszczac (GD33/91, 92, 93), Małaszewicze (GD33/98, 89, GD34/70, 71, 62), Terespol (GD34/15), Kobylany (GD34/53, 44, 45), Chotyłów (GD42/19), Lasy Sobiborskie (GD94/89, GD04/09). Torowiska kolejowe i ich obrzeża, pojedynczo lub w luźnych płatach. Wkracza w zbiorowiska leśne i zaroślowe sąsiadujące z trakcjami kolejowymi, m.in. Lasy Sobiborskie oraz stacja przeładunkowa w Małaszewiczach.

!! *Gypsophila paniculata* – Apofit. Małaszewicze (GD34/62). Zwarty płat na piaszczystym międzytorzu, ok. 20 m².

* *Herniaria hirsuta* – Archeofit. Gródek (FD99/94), Kolonia Piszczac (GD33/93). Luźny płat na piaszczystym obrzeżu torowiska kolejowego.

!! *Hieracium bauhinii* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/68), Biała Podlaska (GD31/95, 96), Małaszewicze (GD34/70), Szachy (GD40/30), Lasy Sobiborskie (GD94/79, GE05/09, 81, 91, GE04/39, 29), Piaszczyste obrzeża torowisk kolejowych.

!! *Hieracium piloselloides* – Apofit. Parczew (FD89/57), Międzyrzec Podlaski (FD49/44, 45), Szachy (FD49/39), Biała Podlaska (GD31/95, 96), Sokule (GD40/23), Porosiuki-Zalutyń (GD42/14, 15), Chotyłów (GD42/19), Lasy Sobiborskie (GD94/79, GE05/09, 81, 91), Orchówek (GD34/53). Obrzeża torowisk kolejowych, zbocza nasypów, po kilka okazów w rozproszeniu.

!! *Hordeum murinum* – Archeofit. Kobyłany (GD3453). Piaszczyste obrzeże peronu, kilkadziesiąt okazów.

* *Hyoscyamus niger* – Archeofit. Parczew (FD89/56). Plac przeładunkowy na stacji PKP, kilkanaście okazów.

!! *Hypericum hirsutum* – Apofit. Lasy Sobiborskie (GE05/60). Kilkanaście okazów na obrzeżach torowiska kolejowego.

! *Hypericum montanum* – Apofit. Kolonia Piszczac (GD33/92). Zbocze wkopu bocznicy kolejowej, kilkanaście okazów.

! *Inula salicina* – Apofit. Kobyłany (GD34/62). Obrzeże torowiska kolejowego, kilkanaście okazów.

* *Iris sibirica* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD49/51, 52). Podnóże nasypu kolejowego, kilkanaście okazów.

! *Iva xanthiifolia* – Epekofit. Kolonia Piszczac (GD33/93), Terespol (GD34/15), Kobyłany (GD34/53). Rumowiska na obrzeżach torowisk kolejowych, licznie.

! *Kochia scoparia* – Epekofit. Biała Podlaska (GD31/95, 96), Podświetków (GD33/81), Małaszewicze (GD33/98, GD34/70, 62), Wólka Dobryńska (GD34/75), Kobyłany (GD34/54), Terespol (GD34/15) not., Chotyłów (GD42/19), Kolonia Piszczac (GD43/02, GD33/93) Torowiska kolejowe i międzytorza, pojedynczo lub w luźnych skupiskach.

!! *Lactuca tatarica* – Epekofit. Lachówka Duża (GD33/72), Zapopław (GD33/95), Kolonia Piszczac (GD33/93), Chotyłów (GD42/19). Obrzeża torowisk kolejowych, po kilka kwitnących okazów w rozproszeniu.

!! *Lappula squarrosa* – Apofit. Królewski Dwór (FD89/08), Sitno (FD49/44), Biała Podlaska (GD41/07), Małaszewicze (GD33/88), Kobyłany (GD34/53), Chotyłów (GD42/19). Torowiska kolejowe, kilka, kilkanaście okazów w rozproszeniu.

!! *Laserpitium latifolium* – Apofit. Helenów (GD40/18). Obrzeże torowiska kolejowego w sąsiedztwie lasu, kilka okazów w rozproszeniu.

* *Laserpitium prutenicum* – Apofit. Parczew (FD89/48), Stulno (GE05/91). Kilka okazów na trawiastych zboczach nasypów kolejowych.

* *Lathyrus niger* – Apofit. Małaszewicze (GD33/75), Kolonia Piszczac (GD33/93). Obrzeża torowisk kolejowych, kilka okazów w rozproszeniu.

! *Lathyrus palustris* – Apofit. Międzyrzec Podlaski (FD49/51, 52). Podnóże nasypu kolejowego, kilkanaście okazów.

!! *Lathyrus tuberosus* – Archeofit. Królewski Dwór (FD89/08), Parczew (FD89/47, 38), Gródek (FD89/84), Międzyrzec Podlaski (FD48/59, 68), Wólka Dobryńska (GD33/68, 69), Kolonia Piszczac (GD33/91), Małaszewicze (GD33/97, 88, 89, GD34/72, 62), Kobyłany (GD34/54), Terespol (GD34/15, 05), Porosiuki (GD40/09), Chotyłów (GD42/18, 19), Zalutyń (GD42/17), Lasy Sobiborskie (GD94/99, GE05/81), Stulno (GE05/91). Kilka, kilkanaście okazów w luźnym zwarciu.

! *Lepidium campestre* – Archeofit. Biała Podlaska (GD31/95, 96), Kolonia Piszczac (GD33/92, 93), Małaszewicze (GD33/89, 98, GD34/70), Terespol (GD34/15, 06), Wólka Dobryńska (GD34/50), Kobyłany (GD34/62, 54, 44), Ogrodniki (GD42/10), Chotyłów (GD42/19), Sobibór (GE04/09), Torowiska kolejowe i międzytorza, pojedynczo lub po kilkanaście okazów w rozproszeniu.

!! *Lepidium perfoliatum* – Efemerofit. Terespol (GD34/06). Gliniaste obrzeże torowiska kolejowego, zwarty płat, kilkadziesiąt okazów.

! *Libanotis pyrenaica* – Apofit. Orchówek (GD94/48). Obrzeże torowiska kolejowego, kilkanaście okazów w luźnym skupisku.

!! *Limonium vulgare* – Efemerofit. Kobylany (GD34/53). Kilkanaście okazów na torowiskach i międzytorzach, rejon bocznic kolejowych. Stanowisko stwierdzone w 2007 r., potwierdzone w 2010 r.

!! *Linaria repens* – Epekofit. Lasy Sobiborskie (GD94/79, GE04/09). Torowiska kolejowe, po kilkadziesiąt okazów w rozproszeniu.

! *Oenothera depressa* – Epekofit. Terespol (GD43/15), Małaszewicze (GD33/88). Piaszczyste międzytorza, po kilkanaście okazów.

! *Oenothera hoelscheri* – Epekofit. Sobibór (GE04/19). Piaszczyste międzytorze na stacji kolejowej. Kilka okazów.

!! *Onobrychis vicifolia* – Agriofit. Ogrodniki (GD42/12). Kilka okazów na zboczu nasypu kolejowego.

! *Panicum miliaceum* – Ergazjofigofit. Kolonia Piszczac (GD43/02), Chotyłów (GD42/19). Międzytorza, po kilka okazów.

! *Parthenocissus inserta* – Agriofit. Sobibór (GD04/09), Biała Podlaska (GD31/93), Terespol (GD34/05). Obrzeża torowisk kolejowych, luźne skupiska.

!! *Petrorhagia prolifera* – Apofit. Małaszewicze (GD34/70, 71). Torowiska kolejowe i międzytorza, kilkadziesiąt okazów w rozproszeniu.

! *Pimpinella major* – Apofit. Parczew (FD89/57). Kilka okazów na zboczu nasypu kolejowego.

!! *Potentilla collina* – Apofit. Gródek (FD99/12), Międzyrzec Podlaski (FD49/50), Biała Podlaska (GD31/96), Kolonia Piszczac (GD33/91, 92), Małaszewicze (GD33/89, GD34/71, 62), Terespol (GD34/15), Wólka Dobryńska (GD34/50), Porosiuki (GD41/00), Porosiuki-Zalutyń (GD42/16), Zalutyń (GD42/17), Chotyłów (GD42/18), Lasy Sobiborskie (GD94/79, GE05/09, 81, 91). Obrzeża torowisk kolejowych, po kilka okazów w rozproszeniu.

! *Potentilla intermedia* – Epekofit. Gródek (FD99/02), Małaszewicze (GD33/88), Kobylany (GD34/53). Piaszczyste obrzeża torowisk kolejowych, po kilka okazów.

! *Potentilla recta* – Apofit. Podseńków (GD33/81), Małaszewicze (GD33/97, 89), Stulno (GE05/91, GE15/01), Lasy Sobiborskie (GE04/09, GE05/50). Obrzeża torowisk kolejowych, po kilka okazów.

! *Potentilla rupestris* – Apofit. Parczew (FD89/57). Nieczynne torowisko kolejowe, kilkanaście okazów.

! *Potentilla supina* – Apofit. Kolonia Piszczac (GD33/93). Zwarty łan, ok. 20 m², teren przepompowni paliw.

!! *Puccinellia distans* – Apofit. Kolonia Piszczac (GD33/92, 93), Małaszewicze (GE3471), Kobylany (GD34/53), Terespol (GD34/15), Chotyłów (GD42/19) not., Lasy Sobiborskie (GE04/19, GE05/50). Obrzeża peronów, przejazdu kolejowe, w rozproszeniu.

! *Rorippa austriaca* – Apofit. Kolonia Piszczac (GD33/93). Zwarty płat na obrzeżach torowisk kolejowych.

! *Rosa sherardii* – Apofit. Szachy (FD49/39), Ogrodniki (GD42/13), Małaszewicze (GD33/88). Zbocza nasypów kolejowych.

* *Salsola kali* subsp. *ruthenica* – Epekofit. Kobylany (GD34/54, 55), Terespol (GD34/15), Chotyłów (GD42/19). W rozproszeniu na międzytorzach.

! *Salvia nemorosa* – Apofit. Małaszewicze (GD33/06), Kobylany (GD34/62). Zwarte płaty i luźne skupiska na obrzeżach torowisk kolejowych.

! *Silene dichotoma* – Epekofit. Lasy Sobiborskie (GD94/79). Zbocze nasypu kolejowego, kilkanaście okazów.

* *Silene otites* – Apofit. Małaszewicze (GD33/96, 97, 98, GD43/06), Wólka Dobryńska (GD34/50, 51), Lasy Sobiborskie (GD94/99, 89, 79, GE04/09, GE04/09), Stulno (GE15/10). Torowiska kolejowe i ich obrzeża, po kilkanaście okazów.

* *Sisymbrium altissimum* – Epekofit. Międzyrzec Podlaski (FD48/59), Biała Podlaska (GD31/93, 94), Kolonia Piszczac (GD33/92, 93), Małaszewicze (GD33/97, 98, 89, GD34/70, 71, 62, GD43/06), Terespol (GD34/25, 15, 06), Kobylany (GD34/53, 54, 45), Chotyłów (GD42/18, 19), Lasy Sobiborskie (GD94/79, GE04/09, 19, 29 GE05/60), Stulno (GE05/91), Torowiska kolejowe i ich obrzeża, pojedynczo lub po kilka okazów na stanowisku.

! *Sisymbrium wolgensse* – Epekofit. Małaszewicze (GD33/89), Kobylany (GD34/62, 54, 55, 45), Chotyłów (GD42/18, 19). Obrzeża torowisk kolejowych, pojedynczo lub w zwartych płatach.

! *Sorbaria sorbifolia* – Epekofit. Lasy Sobiborskie (GE05/50, 81), Biała Podlaska (GD31/93). Zwarte płaty na obrzeżach torowisk kolejowych.

! *Thladiantha dubia* – Epekofit. Wólka Dobryńska (GD33/67). Gruzowisko na obrzeżach bocznic kolejowej, luźne skupisko.

* *Trifolium alpestre* – Apofit. Lasy Sobiborskie (GD94/79, GE04/09, 19, GE05/60). Obrzeża torowisk kolejowych, luźne skupiska.

! *Verbascum lychnitis* – Apofit. Biała Podlaska (GD31/95), Lasy Sobiborskie (GE04/09). Obrzeża torowisk kolejowych, po kilka okazów.

! *Verbascum thapsus* – Apofit. Wólka Dobryńska (GD33/58, 59), Lachówka Duża (GD33/71), Kolonia Piszczac (GD33/93). Bocznic kolejowe, pojedynczo.

* *Vicia cassubica* – Apofit. Helenów (GD40/18), Lasy Sobiborskie (GD94/99, GE04/19, GE05/40). Luźne skupiska na obrzeżach torowisk kolejowych.

! *Vicia grandiflora* – Epekofit. Bezwola (FD69/93), Milanów (FD79/68), Małaszewicze (GD34/70), Kolonia Piszczac (GD33/93, GD43/11), Kobylany (GD34/53, 54), Terespol (GD34/15). Zbocza nasypów, obrzeża torów kolejowych, luźne skupiska.

!! *Vicia lathyroides* – Apofit. Zieleniec (FD79/28), Milanów (FD79/78, 58), Królweski Dwór (FD79/98), Parczew (FD89/66). Obrzeża torowiska nieczynnej trakcji kolejowej, po kilkanaście okazów w luźnych skupiskach.

!! *Vicia pannonica* – Epekofit. Parczew (FD89/47). Obrzeża torowiska kolejowego, kilkanaście okazów w rozproszeniu. Stanowisko utrzymuje się od 2003 r.

!! *Vicia tenuifolia* – Apofit. Wólka Dobryńska (GD33/67), Zapopław (GD33/85, 75), Kolonia Piszczac (GD33/92, 93), Terespol (GD34/06), Kobylany (GD34/52, 53), Ogrodniki (GD42/12). Zbocza nasypów kolejowych, zwarte płaty.

* *Xanthium strumarium* – Epekofit. Kolonia Piszczac (GD33/93), Kobylany (GD34/62). Obrzeża torowisk kolejowych, po kilkanaście okazów w rozproszeniu.

Podziękowania. Serdeczne dziękuję za sprawdzenie lub oznaczenie materiałów: prof. drowi hab. K. Rostańskiemu (*Oenothera*) i drowi hab. Z. Szelągowi (*Hieracium*).

LITERATURA

- ĆWIKLIŃSKI E. 1984. Nowe i rzadkie gatunki roślin terenów kolejowych województw siedleckiego i białopodlaskiego. – *Zesz. Nauk. Wyższ. Szk. Roln.-Ped. w Siedlcach*, **4**: 26–49.
- KONDRACKI J. 2002. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. – W: Z. MIREK (red.), *Biodiversity of Poland* **1**, s. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- SZAFER W. 1972. Szata roślinna Polski niżowej. – W: W. SZAFER & ZARZYCKI (red.), *Szata roślinna Polski* **2**, s. 17–189. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- TOKARSKA-GUZIŁ B. 2005. The establishment and spread of alien plant species (kenophytes) in the flora of Poland. s. 191 + Appendix A & B. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.

- WRZESIEŃ M. 2009. Rodzaj *Bromus* (*Poaceae*) na terenach kolejowych Lubelszczyzny. – *Fragm. Florist. Geobot. Polon.* **16**(2): 317–324.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – *Wiad. Bot.* **22**(3): 145–155.
- ZAJĄC A. 1979. Pochodzenie archeofitów występujących w Polsce. – *Rozpr. Habil. Uniw. Jagiell.* **29**: 1–213.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

SUMMARY

The paper presents results of the investigation on the vascular flora conducted on the railway areas of the Polesie Zachodnie region during the years 2007–2010. The list of species contains new localities of 112 rare vascular plants species. Many of the discovered species are new or regionally rare. The most interesting native species are: *Campanula cervicaria*, *Carlina intermedia*, *Cephalanthera rubra*, *Epipactis helleborinae*, *Erysimum hieraciifolium*, *Galeopsis angustifolia*, *Hypericum hirsutum*, *Potentilla rupestris*, *Petrorhagia prolifera*, *Rorippa austriaca* and *Vicia lathyroides*.

In the group of anthropophytes there are: *Acroptilon repens*, *Aegilops cylindrica*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Artemisia verlotiorum*, *Atriplex tatarica*, *Bromus japonicus*, *B. sterilis*, *Calamintha sylvatica*, *Eragrostis albensis*, *Erysimum marschallianum*, *Geranium pyreanicum*, *G. sibiricum*, *Gypsophila paniculata*, *Lactuca tatarica*, *Lepidium perfoliatum*, *Linaria repens*, *Potentilla intermedia*, *Sisymbrium wolgense*, *Thladiantha dubia* and *Vicia pannonica*.

Przyjęto do druku: 03.02.2012 r.